

Kvitsøy har igjen fått gavebutikk takket være to damer, Åse Lucel og Inger Meling, med godt pågangsmot og arbeidsvilje. Fra september satte de i gang, sammen med like entusiastiske ektefeller. De pusset opp kjellerlokalet hos Magnus Arnesen og resultatet er blitt kjempeflott. Et lokale som bugner av diverse gaveartikler og ligger strategisk til ved veien. En bare må ta turen innom.

Etter at de nå har hatt åpent ca. en mnd. kan de fortelle om svært godt salg, men så er vi jo inne i en tid hvor pengene sitter løst. De regner med at salget vil avta noe over nyttår, men det er jo stadig behov for gaver. Nærmere sommeren vil de også forsøke med uteservering, en kopp kaffe og noe å bite i for de som ønsker det. Spesielt kanskje for tilreisende, hvor det har vært problemer med å få kjøpt seg en kaffekopp.

Ny butikk

Både Åse og Inger har erfaring fra butikk fra tidligere arbeid på fast-

landet.
KP ønsker dem lykke til.

Årsfest for idrettslagets yngste medlemmer

Fredag den 15. november var det pyntet til fest på klubbhuset. Lagets yngste medlemmer skulle gjøres

stas på og hedres for sin innsats gjennom året.
Ca. 50 medlemmer møtte frem.

Gerd Meling sto for matlaging og det ble servert pølser og potetstappe.

Borgny Meling, Camilla Haaland og Cecilie Røssevold var ansvarlig for underholdningen. De glimtet også til med en skjetsj.

De aktive fotballspillerne på guttelaget, miniputtlaget og turneringslaget ble tildelt pokaler for sin innsats.

Siden årsfesten for de voksne ble avlyst ble også utdeling av utmerkelser og blomster foretatt på denne festen.

Anders Nordbø fikk sin velfortjente utmerkelse for 10 års styreverv. May Elin Alvestad, Roar Nilsen, og Anders Høie fikk også en oppmerksomhet for sin innsats i styret gjennom året som gikk.

Det var også utdeling av blomster til andre tillitsvalgte.

Kjære lesere

Hvordan skal Kvitsøy kommune best ivareta sine innbyggere i fremtiden? Svarene er nok noe forskjellig alt etter hvilke aldersgrupper en stiller spørsmålet til. Barnehageplasser, skole og eldreomsorg har vært viktige saker i alle kommuner. Absolutt viktige saker! En gruppe innbyggere som for fremtiden vil stille krav er dagens kommende pensjonister. Det som har vært diskutert noen ganger på fleip og andre ganger i ramme alvor, er bygging av leiligheter som for eksempel terrasseleiligheter. Vi i redaksjonen har også fått tips fra våre lesere om dette. Flere i godt "voksen alder" opplever at boligene har "vokst" fra dem. Barna er flyttet ut av barndomshjemmet (kanskje ikke lenger enn innen kommunen) og behovet for store boliger og eiendommer er ikke lenger tilstede. De siste 20-25 årene er også boligene blitt betraktelig større enn det som var vanlig tidligere. Det er tungt og holde hus og hage når en ikke lenger er helsemessig på topp. Hvilke alternativ finnes så?

Kjøpe seg en leilighet på fastlandet eller vente til en helsemessig er kvalifisert for eldrebolig dersom det finnes noen ledig.

En ser også at dagens pensjonister blir stadig yngre, har bedre økonomi og bruker mer av sin fritid på reise og langtidsferier. Flere ønsker også å kjøpe seg mindre og leiligheter. Ser en over til vår nabo-kommune Randaberg, bygges det stadig boliger i lavblokker eller terrasser, og kjøperne er stort sett godt voksne.

Kan dette være noe å tenke på for våre politikere når kommuneplan/reguleringsplan skal rulleres neste gang. ks

Juleforberedelser og alt som følger med er godt i gang i begynnelsen av desember. Muligheter for å få handlet julegaver er mange.

Det har vært salgsutstilling på klubbhuset, med bl.a. malerier av Haldor Lønningdal, Magne Adolfson, Ingrid Espevik og Kåre Haaland. I tillegg var salg av leker, gaveartikler, hudpleieprodukter, rengjøringsmidler og tupperwareprodukter, som ellers er få kjøpt i "homeparties".

Det har vært julemesse på kombisenteret hvor både lokale krefter og selgere utenfra deltok.

Nytt i år var loppemarked hvor salgsgjenstandene som ble budt frem var fra opprydding på loftet på kombisenteret. Her var pyntegjenstander, middagsserviser og glass.

Julegrana ble tradisjonen tro tent av ordfører Ole Olsen.

Amatørkorpsset gledet de mange fremmøtte (tross bitende kulde) med musikk. Nytt av året er "nissebingo" som også amatørkorpsset står for.

Kystgalleriet har også hatt juleåpent.

Wenche Ydstebø er også på plass igjen med helgeåpent og mulighet for å fornye julegarderoben for de som måtte ønske det.

Ellers blir det fullt program med juleavslutninger og julefester til langt ut i neste år.

ks

Nå skine det øve!

For å imøtekomme den store befolkningstilveksten når Rogfast åpner er Teknisk styre i gang med et prøveprosjekt for maksimal utnyttelse av fremtidige tomter.

I redaksjonen:

Trond Tou 40061709
trondntou@hotmail.com

Kjerstin Steffensen 51 73 53 21
ari-st@online.no

Helge Tou 51 73 53 45
helge.tou@c2i.net

Lars Hviding 51 73 53 58
hviding@online.no

Fotograf:
Arild Steffensen
ari-st@online.no

Leserinnlegg må innleveres
innen:
15.februar, 1.mai
1.september, 15.november

Bladet er gratis for KIL's medlem-
mer og hustander på øya.

Utgiver: Kvitsøy Idrettslag

Trykk: Randaberg Trykk A/S

Slutt for fiskemottaket?

Det ser mørkt ut for Thorleif Ydstebø og fiskemottaket på Grøningen. Thorleif vil selv holde på så lenge helsa holder, men kan bli tvunget til å legge ned mottaket.

- Det er myndighetene som har kommet med påbud om uniform, toalett og garderobeskap. De tror det er tusen mann som jobber her, men det er jo et enmannsshow, sier Thorleif lettere oppgitt.

Fiskemottak har det vært drevet her siden før krigen. I 1947 tok Rogalands Fiskesalgslag over. Faren til Thorleif jobbet der før han, og solgte fisk til Brødrene Ødegård i Stavanger.

- På det meste var det sju-åtte mann som jobbet her, alt måtte jo bæres med nevene. Nå har vi traller som tar femten-tjue kasser fisk i slengen. Det letter jobben betraktelig, sier Thorleif til KP.

Han har sendt søknad om dispensasjon fra myndighetenes vedtak, og håper å få holde på til nyttår.

Brudepar

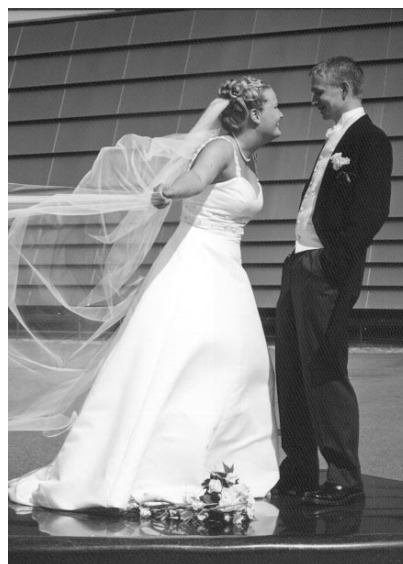
Åshild og Tomas Meling

Brita og Erik Nevland

Liv og Bjarte Espevik

Christine og Endre Meling

Hvem er "Jan"?

I disse hummerfisketider hører man det til stadighet. Når en spør de som har teiner ute, om de har fått hummer, får en ofte svaret: "Nei i dag dro jeg Jan" eller "i dag ble jeg Jan".

Men hvem er denne "Jan" som alle snakker om? Eller er ikke "Jan" engang en person?

De fleste har nok fått med seg at

"blir man Jan", da har man ikke fått hummer denne dagen, men hvor stammer uttrykket fra?

Hver gang uttrykket har blitt nevnt har jeg prøvd å ymte frempå: "Hvem er denne Jan" men har aldri fått noe godt svar på det.

Hvordan oppstod uttrykket og når oppstod det?

Er det noen som kan hjelpe KP med dette er det bare å ta kontakt med noen i redaksjonen så skal vi med glede videreformidle dette til leserne i en senere utgave.

Årsmøte og ekstraordinært årsmøte i KIL.

Fredag 1.november hadde Idrettslaget innkalt til årsmøte.

Kun 8 medlemmer pluss styret var møtt frem da møtet startet. I tillegg hadde ikke valgkomiteen klart å finne kandidater til alle styrevervene.

Årsmøtet bestemte seg derfor til å utsette valg av styre til ekstraordinært årsmøte og at de ville sende ut et skriv til idrettslagets medlemmer. Når det gjelder lagets drift gikk laget med overskudd for første gang på flere år, som må ses på som svært positivt.

At fotballgruppa for første gang på mange år ikke har klart å stille med 11 manns lag i serien er trist.

Hva det store frafallet blant A-lag's spillere skyldes er ikke godt å si, men alternativet for de igjenværende A-lags og old-boys spillerene ble 7-er fotball og det ser ut til å ha fungert bra, siden laget kapret 2. plassen i sin gruppe.

I tillegg har laget hatt med lag i lille gutt/ lillejente klassen samt i små-

guttklassen og lag i Kvitsøyturneringen. Trimgruppa og skytegruppa har hatt godt oppslutning, selv om begge ønsker flere velkommen, og ungdomsklubben har startet opp på ny.

Medlemstallet har vært 135 i år, en nedgang på 20 fra i fjor.

Hva denne store nedgangen skyldes er ikke godt å si, men at styret i KIL har merket den sviktende oppslutningen til laget kan det ikke være tvil om.

Dette har ført til at mer arbeid er utført av få personer og dette er ting som vil slite i lengden.

Av idrettslagets 135 medlemmer var det derfor mange som fikk bakoversveis da innkallingen til ekstraordinært årsmøte dumpet ned i postkassen.

Ekstraordinært årsmøte ble innkalt til 23.november med overskriften:

"Kvitsøy Idrettslag: Skal vi fortsette??"

Ca. 40 av lagets medlemmer var

møtt frem, noe styret sa seg fornøyd med. Flere av lagets æresmedlemmer var tilstede og de påpekte at idrettslaget opp igjennom tidene har hatt kriser og ledermangel, men at en alltid har kommet igjennom dem.

Det viktigste nå var å brette opp armene og ikke være redd for å ta et tak. Det handler om prioritering og at medlemmene er villige til å stille opp for laget sitt. Etter en del diskusjon frem og tilbake, gikk en til valg. Nye styre-medlemmer ble valgt uten at en denne gang hadde behov for kjøkkenmøter.

Formann: Tone Meling	gjev.
N.formann: Brynhild Olsen	ny
Kasserer: Anders Nordbø	gjev.
Skr.: Ståle Meling	ny
Styrem.: Torill Knutsen	ny

1.vara: Dorris Hviding ny

Fotballformann: Bård Pedersen ny

Jevnt bra fotballsesong

A-laget/Old Boys laget har i år spilt i 7.divisjon avdeling 7'er, etter at en ikke hadde nok folk til å stille med 11'er-lag. Laget ble til slutt nummer to i sin avdeling, bare slått av suverene Vaulen C. Et lag som brukte spillere fra et av fylkets beste 3.divisjonslag i 7'er-serien.

I november var laget i Kristiansand for å spille turnering i Sørlandshallen. Kvitsøy tapte en kamp 1-0, spilte uavgjort 0-0, og vant den siste kampen 7-1.

- De andre resultatene gikk ikke vår vei, så det var de to lagene vi spilte mot først som gikk videre fra vår pulje, forklarer Ingve Espevik.

Bittert med tanke på at Kvitsøy hadde et annullert mål i kampen de tapte 1-0.

A-laget trener nå torsdager på grusen utenfor Klubbhuset, og har hatt brukbart treningsframmøte. Nok til å stille 11'er-lag er de imidlertid ikke ennå.

Småguttelaget har vunnet alle kam-

Heidi Moen

pene i høst utenom en som de spilte uavgjort. De fikk heller ingen poeng i en kamp mot Sjernarøy. Vanskeligheter med å komme seg fram og tilbake til Sjernarøy gjorde at laget ikke klarte å stille på kampen, og dermed fikk Sjernarøy tre lette poeng. Flere av de eldste spillerne har trent med de eldre og de enda eldre gutta på 7'er-laget, og vil nok gjøre det neste sesong også.

- Til neste sesong har lærer Heidi Moen signalisert at hun vil være med og trene laget. Det er veldig positivt, sier trener Ingve Waage, som etterlyste noen som kunne ta et tak i forrige nummer av Kvitsøypatrioten.

Heidi, med aktiv fortid fra junioravdelingen til Klepp, har B-trenerkurs og stiller sterkt med tanke på trening av Kvitsøys unge talenter.

- Da vil vi ha to trenere i uken, en med to trenere og en med en trener, forklarer en fornøyd Ingve.

Oversikt over KIL's kontakt- personer/ledere

Formann: Tone Meling
N.formann: Brynhild Olsen
Kasserer: Anders Nordbø
Skr.: Ståle Meling
Styrem.: Torill Knutsen

Trimgruppe: Astrid Throndsen

Klubbhuset leies ut til følgende
takster:

En dag kr. 800/1000
Lørdag-søndag kr. 1200/1400
Fredag-søndag kr. 1400/1600
Lobby med kjøkken kr. 400/500
Beløpene er for medlemmer/ikke
medlemmer
Beløpene inkluderer bruk av ly-
dutsstyr, mens bruk av musikkan-
legg medfører kr. 300,- i tillegg

Bestilling av hus:
Anders Høie tlf. 51735371

Hjemvendte Kvitsøybuer

De siste årene har flere utflyttede Kvitsøybuer funnet veien tilbake til Kvitsøy. Først og fremst gjelder dette de som flyttet fra kommunen på 60 tallet, da svært få så en fremtid på Kvitsøy. Da oppblomstringen for utkantkommunene kom på slutten av 70-tallet var disse etablert i Stavangerområdet og Jæren med jobb, hus og barn. Felles for dem alle er at tilknytningen til Kvitsøy har vært der i alle år. De har hatt hytte eller fritidsbolig og ungene er blitt voksne og har forlatt redet. Hva har så fått dem til å flytte tilbake?

KP har snakket med Karin og Gunnar Meling som forteller at båt og sjølivet var det viktigste. Gunner hadde tenkt lenge på å flytte tilbake, men Karin brukte lang tid på å bestemme seg. De har hatt en fin tid på Klepp men med to hus og to hager ble det mye å holde i orden. Foruten barn og barnebarn var det lite som bandt dem til Klepp. De synes begge at det var godt å komme hjem. Huset etter Karins foreldre er påbygget for å gi plass til både barn og barnebarn når de kommer

Vi meddeler

Lyst på vårtur til Nord-Tyskland?

Kvitsøy eldreråd inviterer til 5 dagers hyggetur til Husum og Helgoland i tiden lørdag 24. til onsdag 28.mai 2003.

Husum er en idyllisk småby på vestkysten i Nordfriesland i Schleswig Holstein. Byen er forbundet med havet gjennom et elveløp og har en liten innerhavn som tørrlegges ved fjære sjø.

Vi bor 1 natt i Danmark underveis og 3 netter på det nyinnredede familiehotellet "THOMAS" som ligger i sentrum med kort gåavstand til handlesenter, havn og fornøyer.

Utflukt til Helgoland med rikholdig utvalg av prisgunstige varer.

Start og retur til Mekjarvik.

PRIS: kr. 2890,- ! for Kvitsøy-buer over 60 år. Ellers kr. 3190,-Tillegg for enkeltrom.

Prisen inkluderer all buss-båttransport, 4 netter i dobbeltrom med bad, 4 frokoster, 3 middager, buffet på Hirtshals-ferjen begge veier og utflukter til Helgoland og Schleswig.

For å gjennomføre turen til denne gunstige prisen må vi ha minimusdeltakelse og for å lodde interessen ber vi om at de som kan tenke seg å bli med henvender seg til B. Erland, tlf. 5173 5314 innen 22.12.02.

Firma a-reiser - som er offentlig godkjent- er ansvarlig. Det nyttes komfortabel buss.

Reiseleder følger med. Vi håper på god deltakelse.

Kvitsøy eldreråd.

på besøk.

Svein Meling fikk jobb i teknisk etat for flere år siden og flyttet da tilbake til Kvitsøy. Inger ble igjen på Sola mens utbygging av hytta foregikk, og flyttet deretter "ufrivillig" som hun selv sier. Men la det være sagt at hun angrer ikke. Som de sier, gjorde de forsøk på å reise fra ungene, men det ser ut som om de kommer etter, en er i ferd med å bygge og en har kjøpt hus. Dragning mot sjøen og frisk sjøluft gjorde nok sitt til at de også ble Kvitsøybuer igjen.

Åse og Yves Lucel har også bodd her i flere år nå. Familie var nok den største grunnen til at de kom tilbake. Det måtte bli Kvitsøy eller Frankrike sier Yves, og er ikke misfornøyd med at det ble Kvitsøy. Her kjenner vi hverandre og det er alltid noen å slå av en prat med, i motsetning til bylivet.

De siste som har etablert seg er Reidun og Lennart Haaland. Gamlehuset har måttet vike for ny enebolig på tomte. Lennart fikk tilbud om

jobb i Dusevik for flere år siden. De ble lange reisedager med pendling fra Egersund og tanken på å flytte tilbake til Kvitsøy var der. Det var imidlertid Reidun som foreslo dette og valget var ikke vanskelig.

Et annet fellestrekk med samtlige; De trives veldig godt på Kvitsøy.

Balder fisker reker i Oslofjorden.

Etter at Kvitsøypatrioten i årets 2. utgave meldte at Balder var blitt solgt til Ellingøy ved Ålesund, gikk det ikke lenge før vi fikk melding om at Balder igjen var på langfart. Henrik Åge Holgersen, som bor i Tønsberg, kom over en artikkel i Tønsbergs Blad som kunne fortelle at to menn fra Hvasser hadde leid den 54 fot store tråleren for å satse på rekefiske i Oslofjorden.

Nyastølen 2002 – det store mannefallet

IngeJan Meling og Ingvar Eliassen

I forrige nr. av patrioten nevnte vi jaktinteressen på Kvitsøy. Mange jaktinteresserte har vi og mye gjør de utav det.

Inge Jan Meling og Ingvar Eliassen var på hjortejakt på Voss da jaktseongen startet 10. september. De har leid seg jaktterreng. Her skjøt Ingvar kvoten på 3 dyr den første morgenen kl. 6, og da var det gjort. De har også vært på Kvalvåg i nærheten av Mongstad og her ble byttet 2 dyr. Som om ikke dette var nok, har de også vært en tur på Sand hvor de har leid jaktterreng av Hege Nilsen og her ble det nok et dyr. Totalt har de fått 6 hjorter i år. Et kjempebra resultat sammenlignet med fjoråret da det ble 2 stk. Det har gått med mye ferie og helger, men jammen er det spennende, sier Inge Jan entusiastisk. Et dyr er nok pr. familie så det blir nok solgt en del også.

Vigleik Alvestad har også stor interesse for jakt. Han reiser bl. a. Til hjemkommunen Bokn hvor han deltar i rådyrjakt. Fra en av turene han og Magnar Edland hadde i høst har vi fått denne skildringen:

For å gjenta fjorårets suksess ble det også i år planlagt jakttur til Nyastølen som ligger ca. 1 times gange østover fra Sandsavatnet på ca. 700m høyde.

Tilgangen til denne stølen har vi fått via Magnar's slekt i Suldal.

I fjor var vi en gjeng på fem - Vigleik, Anders, Jon Kristian, Magnar og Sveinung. Sveinung er en del av den ovenfornevnte slekta til Magnar i Suldal.

I utgangspunktet var det samme gjengen, pluss Svein Tore, som skulle opp i år.

For en kolliderte det med familietur, for en annen med tidspress og forskaling og hva den tredje bedrev natten før avreise vites ikke, men

det resulterte i alle tilfeller i at han endte opp med barnepass hele helgen ??, eller kanskje det var melkesyra fra i fjor som enda satt sterkt i minnet. Jaktlaget teller etter dette kun to medlemmer: Vigleik og Magnar.

Vi reiste på fredag ettermiddag slik at vi ankom Nyastølen i god tid før det ble mørkt. Da vi kunne se stølen i 19.00 tiden så vi at fisken vaket villig i et av vannene. Vi bestemte oss for å bruke tiden som var igjen, før det ble mørkt, til en fisketur. Vi fikk 4 flotte fjellaure som gav oss et flott kveldsmåltid.

Lørdag morgen, første jaktdag, viste fjellet seg fra sin beste side med stille, klart frostvær. Etter en oppkvikkende kattedvask i bekkene fylte vi sekkene med mat og drikke for en lang dags marsj på toppene. Like etter at vi hadde begynt å gå fikk Magnar sin første skuddsjanse, men skuddet ble holdt tilbake da det viste seg å være et flott eksemplar av den fredede fjellreven. Dette ble likevel en oppkvikker som holdt oss årvåkne. Turen gikk videre innover Vierhadlene vel en time med stor tro og liten fangst. Da vi var kommet inn til enden av terrenget ved Krokavatnet skjedde det endelig noe. Mellom to klipper smatt en

Vigleik Alvestad og Magnar Edland

Spasertur rundt Mosvatnet

Fra v. Dagny Reinertsen, Solveig Hauge, Andreas Mæland, Bjørg Ramsland, Gunvor K. Erland, Oddny Austbø, Turid Kvamme og Sofus Tønnessen.

hare frem, den snudde brått og la på rømmen, men til ingen nytte. Vigleik svingte raskt etter og kveldsgrøta var sikret.

Etter å ha dekket store deler av det laveste terrenget, bestemte vi oss nå å ta for oss toppene av Hesthei. Den første toppen gav oss endelig rypekontakt, Magnar støkket opp en flokk på fem ryper som han reduserte til fire. Vi fulgte nøye med på hvor resten av flokken satte seg, og en snikende Vigleik felte sin første sittende rype. Turen gikk videre forbi Hestheivatnet og opp på det høyeste punktet Hestheinibba på 950 meters høyde. På veien opp støkket vi opp nok en liten rypeflokk, men dessverre på altfor lang avstand.

Hestheinibba som er det mest utsatte punktet i hele terrenget, kunne i dag by på putt stille, klart vær med sol og god sikt. Her tok vi en lang pause for å spise, hvile og nyte denne sjelden flotte anledningen. Herfra hadde vi veldig god oversikt over hvilke områder av terrenget vi hadde dekket. Det viste seg at i dag satt rypene høyt og vi bestemte oss for å jakte videre på toppene. Det

var et svært krevende, bratt og ulendt terreng vi startet på. Dette resulterte i at vi måtte gå mange omveier.

En skuddsjanse kommer alltid når du minst venter det, slik den også gjorde nå. Vi stoppet opp for å bli enige om hvilken rute vi skulle velge videre. Midt under samtalen hoppet en rype utfør stupet like foran oss. Reflekshandling fra Vigleik førte først til et stort hull i luften langt bak rypa, men andreskuddet satt der det skulle! Det skulle vise seg å bli den siste rypa denne dagen.

Den strevsomme og strabasiose turen fortsatte nå videre nedover mot stølen uten at vi fikk se så mye som en fjær. Vi avsluttet fangstdagen med et lystig fiskelag i det nærmeste vannet. Mens haregrøta ble klargjort til nattmat hadde vi stekt fjellaure med Lofoten fiskesuppe med "brød og noko attåt".

Søndag morgen viste seg med sur vind og overskyet vær med lett snø i luften. På grunn av været ble turen denne dagen lagt til den nærmeste delen av terrenget. I dag fikk vi ikke se noen ryper på turen. Vi be-

stemte oss for hjemreise, pakket sekkene og jaktet på turen ned fra Nyastølen mot Sandsavatnet. I denne delen av terrenget har vi tidligere sett orrfugl, noe som vi også gjorde i dag. Like etter at vi hadde avsluttet jakten ved terrenggrensen fløy det selvfølgelig opp et orrfuglpar. Men det får vi leve med, vi har likevel hatt en flott tur!

Vi håper at vi også neste år kan ta turen til Nyastølen, og at mannefaller ikke blir like stort som i år.

Hei tomtegubbe ta i ring og lad nå lystig geværet!

Magnar & Vigleik.

Vi har plass til flere så har du lyst, vær velkommen.

B. Erland

Vil den som kjørte på min bil på parkeringsplassen ved kirken, lørdag 30.nov. mellom kl.16.00-17.00, ta kontakt med Jørgen Ydstebø Tlf.51541725 / 51655407

Den dagen sommeren var på sitt vakreste

Så er det oktober igjen, og jeg har vendt tilbake til Kvitsøy, etter et alt for lang fravær. Regn og hagl trommer mot ruten og jeg skal tenne opp i peisen. Jeg leter etter papir å tenne opp med, og Kvitsøypatrioten og Bygdabladet havner mellom mine fingrer. Men nei, dette kan jeg jo ikke brenne opp. Det får bli Stavanger Aftenblad eller Dagens Nyheter i stedet.

Og jeg synker ned i dyp og engasjert lesning av Kvitsøypatrioten. Senere hjelper Bygdabladet meg med å få perspektiv på saker og ting.

Det er en velsignelse at Kvitsøypatrioten fremdeles kommer ut, under ny redaktør tror jeg, og at aktuelle og tidligere forbudte emner som for eksempel turisme og pigg-trådgjerder kan tas opp.

La meg få vende tilbake til den lange, varme sommeren på Kvitsøy. Den kuliminerte i den andre "bunkervandringen" med familien Schwenn fra Syd-Tyskland.

En dag da sommeren var på sitt vakreste, fluene summet og den hete luften sto og dirret over de varme markene. Landskapet minnet meg om sydfranske Provence. Bare valmuene manglet.

Eller vokser det valmuene også på Kvitsøy?

Jeg, Hubert, Ralf og Vera; vi hadde

vår egen cicerone; en Kvitsøyguide så god som noen. Det var Paul Håland fra gården Håland. Vi hadde planlagt dette lenge. Ja, i et helt år. Og familien Schwenn har jo tilbrakt hver eneste sommer på Kvitsøy de siste ti årene. Paul ville gjerne ha med seg en tysktalende venn som kunne oversette alt han kunne fortelle til Hubert og hans familie. Og det ville jeg gjerne.

Tidligere på sommeren hadde jeg fått "frisket opp" tysken min gjennom å være Stavanger-guide for tyske bussturister. Folk som kom fra Dresden og Lübeck. Fra Stuttgart og Frankfurt an der Oder. Og tyskerne liker virkelig Kvitsøy. Det kan alle lesere av Kvitsøypatrioten være sikker på. Også en og annen svenske har funnet veien hit. Men de gjør betydelig mindre vesen av seg.

Tyskere kan også være til stor hjelp. Det fikk vi erfare da vi med Paul som turleder fikk motorstopp ute på havet vest for Kvitsøy. Motoren ville bare ikke starte. Vi ropte på mannskapet i en gammel tresnekke et stykke unna. Det viste seg å være en tysker fra Wittenberge, som tilbrakte sommeren i Leiasundet. Han tok oss på slep og vi tøffet langsomt tilbake til Ydstebøhavn.

Tilbake til bunkervandringen. Paul pekte og fortalte. Han og hans leke-

kamerat var i tiårsalderen og alt som hendte på øya var kjempespennende. Han tenkte tilbake på Hauptgefreiter Gilges, Glänzer og Schlegel. Og Doktor Braun.

Hva kommandanten på øya het husket han også, men det nevner vi ikke her. Dette kan synes å være en ømtålig del av Kvitsøys historie. Men Paul har sett den på nært hold. Med et barns øyne. På så nært hold at han hver morgen så soldatenes oppstilling på "Apellplatz" utenfor hans hjem i Håland.

Utenfor "Schreibstube", der kommandanten holdt til og hvor Pauls far, ordføreren, daglig ble tilkalt for å avklare sivile anliggender.

Guttene kunne springe fritt på øya og soldatene ble deres venner. Vi befinner oss oppe på en gammel kanonstilling "Vestijønå" og Paul forteller om brakkene nedenfor og hvordan de var møblert. Det var et bord med åtte stoler og køyesenger på rekke og rad. Bare en gang kom Paul og hans kamerat i konflikt med okkupasjonsmakten. Det var da de ble bedt om å flytte ei hytte som sto midt på den plassen hvor tyskerne ville anlegge et minefelt. De nektet først. Neimen om vi flytter hytta vår! Men så sa en av soldatene "kom!" og viste dem en liten vedovn som de skulle få. Det var en fin liten ovn, av den typen som tidligere ble brukt ombord på fiskebå-

ter. Da ble guttene glade og godtok tilbudet - og flyttet hytta!

Minefeltet løp helt fra Kvitsøys sydspiss til det store ammunisjonslageret midt på øya. Og trolig videre østover. Den sydvestlige delen av Kvitsøy var inngjerdet med doble piggrådger med minefelt i mellom. Vi vandrer forbi det mystiske anlegget mitt på øya, der vi tror at det norske forsvaret fremdeles lagrer noe. Finnes det miner her fremdeles, undrer jeg? Neida, sier Paul. To uker etter at krigen var over ble den tyske hærens ingeniører hentet ut av fangeleiren på Sola og måtte ta bort hver eneste mine, på bakgrunn av sine egne minekart. Og hadde det fremdeles vært noen igjen etter den oppryddingen, ville vel sauene ha funnet dem for lenge siden. Med den fare for å fly i luften som det innebærer.

Vi kommer frem til plassen fremfor kommunehuset og må klatre over piggråd og gjennom brennesler for å komme oss opp på veien igjen. Sånn burde det ikke være på Kvitsøy. På vår "bunkervandring" smyer vi oss frem, men Paul sier at vi ikke skal skjermes, for dette er hans øy og her har han alltid gått der han vil. Vi besøker også hans fars gamle båthus i Hålandsviken som nå står tomt, og det vil Hubert gjerne gjøre til sitt sommerhus. Vi har alle drømmer, og vi bærer på minner.

Gjerdeklyvere; både permanente og flyttbare, er en utmerket idé; om jeg får slutte meg til Toril Ramstads forslag fra forrige nummer av Patrioten. Angående turismen på Kvitsøy, så kan den sikkert utvikles videre i henhold til Torils idéer. Bunkervandring for tyskere er kanskje en av de mer originale turidéene. Mange besøkende vil sikkert vite mer om Kvitsøy, og alle kunnskapsrike og erfarne Kvitsøybeboere som har lyst til å fortelle om sin øy og sin historie får gjerne kripe frem fra sine hus og hytter og stille seg til disposisjon.

En måte å få flere turister hit på, er jo å bygge en tunnel til Kvitsøy. Men det synes ikke å være en del av planene til Ryfast og deres store prosjekt. Kanskje vil ikke Kvitsøy

Kulturminnevern på Kvitsøy.

Kvitsøy kommune har igangsatt arbeid med reguleringsplaner for Leiasundet og Ydstebøhavn. Det blir derfor spennende å se hva som kommer ut av de planene når det gjelder bevaring av kulturminner. Dersom en ser seg litt omkring er det i hvert fall en ting som slår en – hummerparker - det er typisk for Kvitsøy. Men ingen av dem ligger innenfor reguleringsplanområdene. Hva skal skje med disse? Skal de

ha flere turister, men flere muligheter til å glede dem som kommer - samt større utbytte av dem?

Finnes det noen av de fastboende eller sommergjester som stiller seg tvilende til en eventuell tunnel?

Hva betyr erfaringene fra Rennesøy og andre øyer som har fått fastlandsforbindelse?

Hva skjer med det fellesskapet som finnes hos alle dem som daglig, hver uke eller om sommeren ferdes med fergen - og på den måten kommer i snakk med hverandre og utvikler en aldeles spesiell type samhold?

Denne formen for fellesskap og samhold har i alle fall gått tapt på Rennesøy, det har jeg vitnet på.

På de to øyene Styrö og Öckerö utenfor Göteborg har man de siste årene hatt folkeavstemninger for å avgjøre om man vil ha fast broforbindelse der det i dag er henholdsvis skjærgårdsbåt og bilferge. Ingen av de beboende på øyene ville ha fast forbindelse. Så det blir ingen broer eller tunneler. Styrö er i tillegg opptatt av å ta vare på sitt bilfrie miljø. Noe som kanskje har

bare stå og forfalle? I rettferdighetens navn, enkelte blir bra vedlikeholdt, så det er ikke de en tenker på, men de som kan raser isammen hvilken dag som helst, hva med dem?

Etter innføring av Plan og Bygningslov skal det søkes om den minste forandring på en bygning, men de eksisterende bygninger ser ut som at de er unntatt. Da kan de visst stå til de raser i grus.

vært diskutert på Kvitsøy også, men som det aldri har blitt noe av?

I tillegg noterer jeg meg at NRK skal slutte med sine utenlandsprogram. Sjøfartsimperiet faller fra hverandre, bit for bit. Kvitsøysenderen sender i det minste riksprogrammet og Danmarks radio ennå en stund. Men hvordan skal det bli etterhvert? Om senderen slås av kommer kanskje mastene til å bli museale monumenter over en svunnen tid og teknologi som utviklingen har gått i fra, slik som i Motala i Sverige?

Det får fremtiden vise. Men helt sikkert er det at Kvitsøy står foran mange spennende forandringer. Og med hjelp av alle bofaste, sommergjester og venner av Kvitsøy håper vi at det blir en god utvikling til gagn for oss alle, slik at vi med glede kan gå flere somre og vintre på øya i møte.

God Jul ønskes Dere av
Björn Olsson sommer- og vintergjest

Bankrådsmidler

Arild Steffensen mottar en sjekk på kr 5000 til skytterlaget fra bankrådsformann Kai Kvilstad.

Åpningstider Kvitsøy

9.00-14.30

mandag, tirsdag og torsdag,
fredag.

Kundeservice åpent

7.00-21.00 og

lørdager 10.00-16.00 -

telefon 51509050

Bankrådet i Sparebank 1 SR-Bank Kvitsøy, har etter at de kom inn under region Jæren, fått mer midler til utdeling til å støtte formål innen kultur og barne- og ungdomsarbeidet. De har i år delt ut 25000 kroner som fordeler seg slik:

Skytterlaget: kr. 5000

for sitt arbeid med å samle ungdom og voksne og som en miljøfaktor.

Ungdomsforeningen: kr. 15000

hvor en spesielt la vekt på foreningens arbeid i Ukraina-prosjektet, hjelp til andre unge.

Speiderforeningen: kr. 5000

for sitt arbeid for de unge.

Strømforsyning på Kvitsøy.

Den 11. Januar 1953 trakk "Robben" sitt siste sukk som driftsmotor i strømforsyninga til Kvitsøy. Samtidig ble strømmen slått på fra fastlandet, nærmere bestemt Sandebukta på Randaberg. Den 11. Januar 2003 er det med andre ord 50 år siden Kvitsøy fikk permanent strømforsyning fra fastlandet.

Den første vi kjenner til som foreslo lysverk/ strøm på Kvitsøy var Peder Hviding. Men diskusjonen gikk lenge om en skulle få kraft fra fastlandet eller fra eget motordrevet verk.

Høsten 1923 behandlet herredsstyret et tilbud fra Haugesund kreditbank som byr til salgs en motor passende til et slik verk. Tilbudet ble ikke akseptert, det ble isteden vedtatt å la fylkesingeniøren se på saken. Utpå året i 1924 la fylkesing. Tvedten frem en plan for motordrevet el.verk for Kvitsøy, og herredsstyret valgte ei nemd til å arbeide videre med planene. Men dette tok tid. Utover i 20 åra ble diverse planer

diskutert og evaluert, men kostnadene ble såpass høye at en våget ikke å stanse. Det ble tilslutt ing. firma Saugstad & Platou A/S i Stavanger som fikk fart i planene.

Høsten 1931 kom Saugstad med tilbud på motor og generator, og 20. Oktober 1931 ble det holdt stiftelsesmøte hvor Kvitsøy Lysverk ble stiftet med en aksjekapital på kr. 12000.

Torvald Nøstvold ble tilsatt som maskinist, og byggingen ble igangsatt omgående. Anlegget ble satt i drift i 1933.

Opprinnelig bestod anlegget av en Polar diesel på 25HK, med en 2x220v 20KW generator, tilkopledd en batterisats.

Den første generatoren viste seg snart å være for liten og ustabil, så i 1936 ble det kjøpt inn og montert en ensylinder 40/70HK Wichman glødehodomotor, med en Trige generator på 38 KW

I 1941 ble en Lister diesel på 27HK med en 15KW generator montert i

tillegg. 38KW og 15KW generatorene ble kjørt vekselvis etter belastningen.

I 1942 ble batterisatsen demontert og aggregatene ble kjørt rett på nettet.

I 1948 ble det montert nok en Lister diesel, 9HK med 5KW generator. Denne ble benyttet som "natterangler" fra 11- 12 tiden om kvelden til halv 7 tiden om morgenen og gikk uten tilsyn.

Bygningen som huset elverket, lå der Ingvald I. Meling har garasjen sin i dag.

Det er nok mange kvitsøybuer som fremdeles kan huske den trofaste dunkingen fra "robber". Selv var jeg ikke mer enn 4 år da verket ble nedlagt, men jeg kan ennå huske den karakteristiske lyden.

Thorvald Nøstvold

Kilder: Skriftlige og muntlige overføringer fra Thor Nøstvold.

Rennesøy Prestegjeld

Kvitsøy kommunestyre har godkjent lokalene til No-Limit Tattoo. Forutsetningen for godkjenning er at virksomheten orienterer kommunelagen om tid og sted når virksomheten blir utøvd i kommunen.

*

Kvitsøy kommunestyre har gitt Bølgjen Kiosk bevilning til å skjenke øl kl. II og vin til gjester/passasjerer om bord i M/S Vindafjord og M/S Strandafjord.

Ved anløpssteder må det ikke skjenkes til passasjerer som ikke følger skipet.

Bevillingshaver må alltid sørge at skjenkestyrer med avlagt kunnskapsprøve i alkoholoven.

Bevillingen gjelder for skjenking når båten blir brukt som kollektivt transportmiddel innenfor det området som en har konsesjon til.

*

Formannskapet har vedtatt godtgjørelse for medlemmene i forliksrådet:

Formann i utvalget:

Kr. 500.- pr. sak til administrativ forarbeid

Kr. 350.- pr. sak pr. møte

Medlemmer i utvalget:

Kr.350.- pr. sak per møte

De nye satsene gjøres gjeldende fra den 01/10-02.

*

Kommunestyret har vedtatt plan for utarbeidelse av bygdebok for Kvitsøy.

Finansiering og dermed også tidsplan for når bygdeboken kan stå ferdig, vil bli vurdert i sammenheng med andre prioriteringer ved utarbeiding av økonomiplan for perioden 2003-2006.

Bruk av midler i 2002, ca. kr 20.000,-, blir dekket innen budsjetttrammen for kultur.

Det utredes andre finansieringskilder, tilskuddsordninger, sponsorer, etc. som representerer 50% av en total kostnad på 1 million.

Kommunestyret har godkjent avtalen mellom Kvitsøy båtforening og Kvitsøy kommune vedr. småbåthavn Vollsøy.

Leserinnelegg.

Altertavle nok en gang.

At Riksantikvaren har bestemt at Kvitsøy skal få altertavla tilbake, er nå allment kjent.

Det vedtaket har nok frembrakt glede, i hvert fall hos ildsjelene for tilbakeførelse, men blant "allmuen" er ikke gleden like stor. Mang en kritisk røst har spurt seg hva dette vil koste, bare ikke dem som står for hjemførelsen.

I nyhetene på radio i dag 14/11 kan de melde at altertavlen skal til Kvitsøy, men at dette kan ta noe tid. Først skal Arkeologisk museum måle innelima i kirken og så skal Riksantikvaren se på hva slags endringer som må gjøres i kirken før altertavlen kan tilbakeføres.

Og ennå er der ingen som har nevnt ordet penger oppi dette.

Når kommunene rundt om i fylket i disse dager holder på med budsjett behandling, er årets salderingspost eldre og unge.

Den økonomiske situasjonen for Kvitsøy kommune er nok ikke stort bedre enn de andre kommunene, og politikerne i Kvitsøy har ikke sagt hva de ønsker. Burde det ikke snarest komme en sak på politikernes bord som sa hva dette vil koste, før det er for sent og en sitter der med regningen?

Kvitsøy 14.11.02

Helge Tou

Etter flere års mas fra Kvitsøy/planlegging ved Vegkontoret har vi endelig fått venterom på kaien. Når vi ser på utførelsen, må vi være glad det ikke kom før.

Kvitsøypatrioten er gratis for annonsører og husstander på Kvitsøy, samt utflyttede medlemmer.

Bedrifter og kommunale etater som ønsker bladet må abonnere på dette.

En historisk flytur

23. mai 1953, nesten 50 år siden, la Sofus Tønnesen ut på en uvanlig flytur.

Om bord i SAS flyet "Hjalmar Viking", med et mannskap på 10, var han en av de 40 passasjerene som la ut på åpningsturen på passasjerruten over nordpolen mellom Oslo og Tokyo.

De 40 passasjerene var medlemmer av Røde Kors og skulle til det norske feltsykehuset i Korea og avløse mannskapene på NOR-MASH.

Med dagens flytider mellom hovedstedene er den turen som Sofus og de andre passasjerene la ut på rene maraton.

Turen startet i Oslo 23.mai kl. 1002. Første stopp er Thule på Grønland med en flytid på vel 10 timer. Etter 2 timers pause, fortsetter turen videre til Anchorage i Canada, vel 8 timers flytid.

Her har de overnatting og starter så på turen videre etter 15 timer.

De setter nå nesen mot Shemya på Aleutene, en kort flytur på "bare" 5,5 timer. Etter halvannen times

strekke på bena, tar de fatt på siste biten til

Tokyo, en flytur på vel 9,5 time. Når de nå lander i Tokyo, den 25. mai kl. 22.57 lokal tid, har turen vart nesten 53 timer, og effektiv flytid på nesten 34 timer. De har tilbakelagt en distanse på 12377 km.

New York Times mente "Hjalmar Viking" sin flukt over Nordpolkallotten og Nordvestpassasjen nesten hadde gjort Tokio til Oslo's nærmeste nabo.

"Hjalmar Viking" har samtidig som de har gjort verden mindre, vært med på å skape en ny verden.

På flyplassen i Tokyo ventet diplomater fra de 3 nordiske landene, samt 10 av Tokyo's vakreste geishaer, for å ta mot de 40 medlemmene til felthospitalet i Korea.

Parkering langs veier og på kaier.

Man ser det overalt, ved "forbruken", på kaiene og langs veiene. Bilen blir parkert der det er best for den enkelte. Enkelte dager kan det foran "forbuken" se ut som rene "drive-in" butikk, og bemerker

du parkeringen, får du som regel til svar "at de skal bare....". Det er de svarene en får fra ungene "skal bare...skal bare...". På kaien aust kan du oppleve at flere biler står parkert, selv om alle som kjører ned

***Kvitsøy
patrioten
ønsker alle en
riktig
god jul og
et godt nyttår.***

på kaien passerer "Parkering forbudt" skiltet med undertekst "Gjelder kaiområdet". At tilreisende kan gjøre en slik feil, går an å forstå, men at fastboende gjør dette hver dag er uforståelig. Hva er det som får godt voksne folk til heve seg over lover og regler? Egoisme og latskap vil noen hevde, mangel på respekt vil andre hevde. At det er en uting er i hvert fall sikkert. Så "kjære kvitsøybuer", tenk igjennom det neste gang du parkerer bilen din.